

Homilie Mgr. Johan Bonny

Hoogmis van Kerstmis – zo 25 december 2011

Onze-Lieve-Vrouwekathedraal Antwerpen

Broeders en zusters in de Heer,

Heel deze dag mogen we elkaar een zalig en een gelukkig kerstfeest wensen. *“Vrees niet, want zie, ik verkondig u een vreugdevolle boodschap die bestemd is voor heel het volk. Vandaag is u een Redder geboren, Christus de Heer, in de stad van David”*, zegde de engel aan de herders. Het zijn de woorden die wij vandaag te horen krijgen en die ons gelukkig maken. Dat Christus de Heer als een kind onder ons geboren werd, is inderdaad een ‘vreugdevolle boodschap’. God is niet op afstand willen blijven. In zijn zoektocht naar de mens, is Hij zelf mens willen worden, in de unieke persoon van Jezus van Nazareth. Die unieke mens is voor ons de drager geworden, het gelaat en de handen van Gods liefdevolle nabijheid.

Een tijdje geleden, tijdens een vergadering, maakte een wijze kanunnik een opmerking over de moeilijkheid van preken. *“Wat preken lastig maakt”*, zegde hij, *“is dat we zo vaak over onmogelijke dingen moeten praten”*. Ik probeerde te vatten wat hij bedoelde. Dat Jezus brood vermenigvuldigt bijvoorbeeld, of een lamme doet lopen: dat lijken inderdaad onmogelijke dingen. Het is niet eenvoudig daarover te preken. Toen dacht ik: eigenlijk moeten wij altijd preken over onmogelijke dingen! We hebben niets anders om over te preken! Omdat ik nog mijn preek voor deze kerstdag moest voorbereiden, zegde ik tot de kanunnik: *“dank je wel voor de tip. Ik weet waarover ik met Kerstmis zal preken! Over een onmogelijk ding: dat Gods Woord mens is geworden.”*

Goede vrienden, het eerste feest van het kerkelijk jaar, het geboortefeest van Jezus Christus: dat is toch de eerste onmogelijkheid van ons geloof! Als God een oneindig grote en goede God is, hoe kan Hij zich dan laten kennen in de broosheid van een mens als Jezus? Als God de wereld draagt, hoe kan Hij dan te vinden zijn in de kleinheid van een kind? Ofwel is God echt God en dan kan Hij geen mens worden. Ofwel is de mens echt mens, en dan kan hij nooit de drager worden van Gods nabijheid. Anderen zullen zeggen: laat God met rust en laat de mens met rust. Laat God rustig hierboven en de mens rustig hier beneden. Dat is makkelijker voor Hem en makkelijker voor ons. Goede vrienden, onze worsteling met het geloof heeft diepe redenen. Als het christelijk geloof twijfels oproept, ook onder ons, heeft

het in wezen met deze vraag te maken. Is Jezus van Nazareth een pracht van een mens met een uitzonderlijke boodschap, of is hij ook Gods mensgeworden Woord, Gods levende nabijheid onder ons?

In het Nederlands gebruiken we wel eens de uitdrukking: “Dit hou je niet voor mogelijk”. Dat zou de perfecte aanhef van de liturgie van Kerstmis kunnen zijn: “Dit hou je niet voor mogelijk”. Toch is het deze onmogelijkheid die we vandaag vieren: dat God uit vriendschap naar ons is toegekomen en dat Hij in Jezus ons menselijk bestaan is komen delen. God heeft een stap gezet, een drempel overschreden, die je niet voor mogelijk houdt. De Liefde die God is, heeft zich niet in een hemelse afzondering willen terugtrekken. God is die liefde komen brengen, midden onder ons, in de persoon van Jezus. Jezus is zoveel meer dan een wegwijzer naar God; Hij is Gods aanwezigheid onder ons. Wie Gods aanwezigheid wil ervaren, kan best in de buurt van Jezus blijven. Wie God wil zien, mag kijken naar Jezus. Wie Gods stem wil horen, mag luisteren naar Jezus. Wie met God op weg wil gaan, mag zich door Jezus laten aanspreken. Vrienden, “dat hou je niet voor mogelijk”: daarover wil en moet ik vandaag preken. Over de onmogelijkheid van Gods liefde die zo sterk en trouw is, dat ze onder ons kan komen wonen in de persoon van Jezus.

Broeders en zusters, wat wens ik u op deze kerstdag? Uiteraard een mooie portie vreugde en vertrouwen. Uiteraard een sfeer van vriendschap en gezelligheid bij u thuis. Uiteraard een grotere gastvrijheid voor mensen in de rand, meer vrede voor landen in oorlog, een rechtvaardige uitweg doorheen de economische en financiële crisis. Daarnaast wens ik u als gelovige echter ook een stevige portie verbazing. Verbazing over wat je niet voor mogelijk houdt: dat Gods liefde ons in Jezus nabij komt, vandaag met de eenvoud en de kwetsbaarheid van een kind. Het is niet te verstaan. Toch vieren en belijden we het vandaag met vreugde: dat God in Jezus de weg gevonden heeft om onder ons te komen wonen en zich aan ons te laten kennen. We staan er niet meer alleen voor. Dat geloof mogen we nu uitzingen in het Credo: “et incarnatus est de Spiritu Sancto ex Maria Virgine et homo factus est”; “Hij heeft het vlees aangenomen door de heilige Geest uit de Maagd Maria en is mens geworden”.

Amen.

+ Johan Bonny
Bisschop van Antwerpen